

զինման ծայրայեղ զարգացման առաջին աստիճանը, եւ որ նախ դարձանք ու տարակուսանք պատճառներ պղտորման հրապան մը հետ, կը սկսի իրականանալի գործի մը ձեռն առնել եւ կարելու որ անկցութիւններ վատակի առաջնութեան ճարակոյ չկայ որ իմաստի համար դրապէս շահաւոր է այդ ձեռնարկին յաջողութեամբ. իմաստ որոշած ըլլալ կը թուի խաղաղական միջոցներով իր տիրապետութիւնը յառաջ տանելի Ձիւստատանի եւ թերեւս Տաճկաստանի ալ մէջ. Գերմանիա, յայտարարելով հանդերձ Վիլհելմի բերնով թէ պէտք է կատարելագործել բանակը եւ բնդարձակել նաւային զօրութիւնը, Զարին առաջարկին իրագործմանը համար իր օժանդակութիւնը կը խոստանայ, պայմանով որ իրմէ անհնարին գնողութիւններ չպահանջուին (ամրապնդութիւն Ալգաւ-Լուէնի խնդրոյն). եւ իրօք ալ Գերմանիա ալ եւ քիչ քիչ չունի պատերազմ հրատարակելու. իր ներքին մեծութիւնը ամրոշմապէս իրականացուցած է եւ կ'ուզէ հիմա առեւտրական ծաւալումը դարձապէս. եւ շահաւոր է իրեն համար որ Եւրոպա խաղաղութեան կողմը հակի. Իտալիա նմանապէս փափաքող է խաղաղութեան հաստատման. սպասողական ծախքերը իր մեծագոյն վերջն են, եւ անսկզբ թիւներնայլ փրկութեան ճամբան է իրեն համար. Յիւստա, որ հակառակ իր շովէնիստական ազդեցին, յոյսը կ'որոշէ Եւրոպա-Լուէնին եւ որ ստիպուած է արդէն իր գաշ-նակցին հետեւիլ այս կարելու ձեռնարկին մէջ, ապահովապէս պիտի չխնայէ իր ճիգերը այդ ձեռնարկին յաջողմանը համար, որմէ ինքն ալ չառ կրնայ ունենալ. Գահպանողական Անկիո Անգլիան, որ գրաւելու, տիրելու արտէն նորէն բռնուած է այս վայրկեանիս, հեքական աչքով մը նայեցաւ Զարին առաջարկին, բայց ազատական Անգլիան արտանք կը համակրի այդ հրաւերին, եւ ամէն ջանք կը խոստանայ աշխակելու. Գ. Սթէտ, Րիպլիտ օվ Բիլիոլդ հանդէպին անորդը, մեծ միջինն մը գոհարեց այս օրերս Լոնտոնի մէջ, հրաւիրելով ազատական Անգլացիները Զարին առաջարկին յաջողման նպատակները համար. Գ. Սթէտ նոյն իսկ կերպով մը մաս ունի եղեր Զարին գաղափարին յաջման մէջ. Գ. Սթէտ շատոնց խաղաղութեան հաստատման ի նպաստ ջանքեր կը փորձէր. Նիքոլայ Բ. ի հետ, երկու անգամ առիթ ունեցաւ անակցելու, եւ իր գաղափարները յայտնից ահար. Զարը, որ փափակի սիրտ ալ կը միտցնէ ազատագրի զատտարակութեան մը, արդէն ճիշդ տուեմին ունէր խաղաղարար գործունէութեան մը ձեռնարկելու. Այդ գաղափարին հաստատման նպատակը միանգամայն բնդարձակ աշխատութիւնը, զեռ անտիպ, Գլիքը անուսն առս հեղինակի մը, որ մայրեմբիթիական հաշիւներով ապացուցած է, սպասողականութեան արդի ծայրայեղ կատարելագործութեան հետեւանքով մեծ պետութեանց միջեւ պատերազմի մը անհնարաւորութիւնը, եւ ելքակացուցած է թէ այդ պարագային անիմաստ է սպասողականութեան

չարունակել եւ նորանոր ծախքերով բեռնառել ժողովուրդները. Զարը որոշեց իր հրաւերը ուղղել պետութեանց. Գ. Սթէտը, որ մեծ ալգոցեցութիւն ունի Անգլիոյ մէջ, եւ որ չարապէս գործունէական մարդ մըն է, խոստացած էր Զարին Արեւմտեան Եւրոպայի հանրային կարծիքը բորբոքել ի նպաստ այդ գաղափարին. իր անկցութիւնը մեծ արժէք ունի, ինչպէս թանկ կը յայտարարէ. իր առաջին միջինից, որուն համակրական նամակներ զրկած էին Պալ-ֆուր, Զորք Լամիլթի, Զոն Մորիլ, Կելլ, ահա-զին յաջողութեան ունեցաւ. Սթէտ մտադիր է «խաղաղութեան ուխտագնացութիւն» մը կազմակերպել. Իրեն համակրելու քանի մը կարեւոր Անգլիացիներ պիտի գտնէ, պիտի գայ Բարիդ միջինները տալ, համախոհներ պիտի ժողովէ, ֆիլիքս Փոտին պիտի ներկայանայ եւ հաւանութեան ասնէ, յետոյ այդ խումբը պիտի մենիք Վիեննա, Լոնոն, Պրիւսի, եւ, ստուարացած, պիտի հանին Ս. Բեքերսպուրլը, Վենսթոքովիս տանելու համար Եւրոպայի հանրային ազատ կարծիքը ներկայացնող պատգամաւորութիւն մը ծախողի կամ ոչ, Գ. Սթէտի գաղափարը գեղեցիկ ու բանաստեղծական է, ինչպէս նոյն իսկ Զարին ձեռնարկը, որ ինչ արդիւնք ալ ունենայ, ժամանակակից պատմութեան ամենէն վեճ էջերէն մէկը պիտի կազմէ. Բայց թերեւս պատշաճ ու նոյն իսկ անհրաժեշտ է որ այդ խաղաղասէրներու ուխտագնացութեանը մասնակցէին քանի մը սպաւոր հայ մայրեր...

«ԱՆԱՀԻՏ»Ը ԲԱՐԻՉԵԱՆ ՄԱՄԼՈՅՆ ՄԵԶ

Ռոլլի Պիտէն եւ Մեդիլիտ քը Ֆուսեյն յետոյ, Իւմանիքի նույնի միջազգային մեծ հանգէսը իր վերջին թուան մէջ համակրութեամբ կը յիշատակէ Անանիիս երեւումը, եւ կը հրատարակէ ամփոփում մը Ա. թիւին առաջնորդ յօդուածին, ինչպէս նաեւ Տր. Բոլբանիլի ուսումնասիրութեան Իւմանիքի նույնի խնդրած է մը աշխատակից Ռ. Զ. Յովհաննէսեանէն, որ միանգամայն կ'աշխատակցի այդ ամսաթիւթիւն. Անանիիս Իւրաքեանիւր թուոյն պարունակութեանը ամփոփում մը տալ իրեն.

Ռոլլի Անանիսիքեթիք իր զեկու. Զէի թուոյն հրատարակել, Լատուսի բառարանին սխալներուն մէջ, յօդուածիկ մը Անանիիսի մասին, եւ Գ. Շահինի ճակատանկարը՝ վերածուած:

Նմանապէս, Էփօր Ե'աւ դեղարեւոտական հանդէսը զոր կը վարէ ծանօթ գեղեցիկագուց Գ. Էօփէ Միւնը, այս օրերս կը հրատարակէ մեր ճակատանկարը եւ մանրամասն յօդուած մը Անանիիսի եւ այդ առիթով՝ Բարիդի հայ վարկականութեան վրայ: